

Dersin Adı : Kur'an'da Temel Kavramlar

Dersin Amacı : Kur'an-ı Kerim'in temel dünya görüşünü oluşturan anahtar kavramları semantik ve bağlamsal açıdan analiz ederek; öğrencinin İslam'ın inanç, ibadet ve ahlak esaslarını Kur'an'ın kendi terminolojisi üzerinden doğru bir şekilde kavramasını sağlamak, güncel dini meseleleri bu kavramsal çerçeveye yorumlama yetkinliği kazandırmaktır.

Dersin İçeriği : Kur'an'da kavramlaştırma süreci; Cahiliye dönemi kavramlarına Kur'an'ın yüklediği yeni anlamlar; Allah, Rab, İlah kavramları; İman, İslam, Küfür, Nifak ve hidayet eksenli kavramlar; İbadet ve kulluk terimleri; Kur'an'ın sosyal düzen ve ahlak terminolojisi (Adalet, Emanet, Şura, Kıst); İyilik ve kötülük tasavvuru (Ma'ruf, Münker, Hayır, Şer).

Haftalık Ders İçeriği :

- 1.Hafta: Kur'an'ın Kavram Dünyası: Metodoloji ve Semantik Giriş
- 2.Hafta: Uluhiyet Kavramları-I: Allah, İlah, Rab ve İsim-Sıfat İlişkisi
- 3.Hafta: Uluhiyet Kavramları-II: Tevhid, Şirk ve İhlas
- 4.Hafta: Varlık ve Evren: Âlem, Halk, Fıtrat ve Ayet Kavramları
- 5.Hafta: İnanç Eksenli Kavramlar-I: İman, İslam, Marifet ve Tasdik
- 6.Hafta: İnanç Eksenli Kavramlar-II: Küfür, Şirk, Nifak ve İrtidat
- 7.Hafta: Hidayet ve Dalalet: Hidayet, Sırat-ı Müstakim, Dalalet ve Cehalet
- 8.Hafta: Nübüvvet Kavramları: Nebi, Resul, Vahiy ve Kitap
- 9.Hafta: Kulluk ve İbadet: Abd, İbadet, Takva ve Zikir
10. Hafta: Ahlak Terminolojisi-I: İhsan, Sıdk, Sabır ve Şükür
11. Hafta: Ahlak Terminolojisi-II: Birr, Hayır, Ma'ruf ve Münker
12. Hafta: Toplumsal Düzen Kavramları: Adalet, Kıst, Emanet ve Şura
13. Hafta: Ekonomik ve Sosyal Hayat: İnfak, Rızık, Mülk ve Karz-ı Hasen
14. Hafta: Eskatoloji: Ahiret, Saat, Ba's, Cennet ve Cehennem

Kur'an'da Temel Kavramlar DERS KAZANIMLARI

Kazanım No	Ders Kazanımı	Yeterlilik			Kazanım Yeri (Sınıf içi / sınıf dışı şeklinde yüzde oranı burada belirtilecek)	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Açıklama Yapılacak (Öğrencinin bu kazanımı hangi araç ve yöntemlerle elde edeceğine dair açıklamalar. Sözelimi kitap, ödev, sunum, proje, youtube linki, müze ziyareti, sivil toplum kuruluşu etkinlikleri, informal eğitim etkinlikleri, sempozyum, konferans, panel, kongre, TV programı izleme ve konuk olma, Radyo programı dinleme ve konuk olma vb.)	Ölçme ve Değerlendirme Aracı (Soru, ödev, proje, sunum vb.)	Ölçme ve Değerlendirmenin Öğrenci Merkezli Olup Olmaması	Sınıf Dışı Kazanımlar İçin Öğrenci İş Yükü
		Bilgi	Beceri	Yetkinlik					
K1	Kur'an semantiğinin temel ilkelerini ve anlam değişimlerini tanımlar.	X			%70/%30	Temel semantik eserleri (İzutsu vb.) ve TDV İslam Ansiklopedisi maddelerinin okunması.	Çoktan seçmeli ve kısa cevaplı sınav soruları.	Evet	10
K2	İnanç ve ibadet kavramlarını Kur'an-Sünnet bütünlüğünde analiz eder.		X		%60/%40	Kur'an Yolu tefsiri ve ilgili hadis külliyyatından kavram taraması yapılması.	Kavram analiz raporu veya karşılaştırmalı ödev.	Evet	10
K3	Kur'an'ın ahlak ve sosyal hayat kavramlarını toplumsal meselelerle ilişkilendirir.		X		%50/%50	Sosyolojik makale okumaları ve toplumsal olaylar üzerine dijital içerik (video/makale) takibi.	Vaka analizi sunumu veya "Kavram-Hayat" ilişkisi üzerine deneme.	Evet	10
K4	Din istismarı ve radikal söylemlere karşı eleştirel tutum geliştirir.			X	%40/%60	DİB ve sivil toplum kuruluşlarının din istismarı raporlarını inceleme; ilgili panel/webinar takibi.	Eleştirel rapor veya sınıf içi münazara.	Evet	12
K5	Farklı tefsir ekollerinin kavram yorumlarını objektif ve felsefi olarak değerlendirir.			X	%50/%50	Klasik ve modern tefsirlerden seçme metin okumaları ve karşılaştırmalı tablo hazırlama.	Karşılaştırmalı ödev veya sunum.	Evet	10
K6	Kur'an kavramlarını din hizmetleri ve toplumu aydınlatmada doğru bir dille			X	%30/%70	Cami, gençlik merkezi ve sivil toplum kuruluşlarında	Uygulamalı sunum veya	Evet	10

kullanır.

gözlem; örnek vaaz/hutbe
metni hazırlama.

hitabet projesi.

KUR'AN'DA TEMEL KAVRAMLAR DERS KAZANIMLARI İLE PROGRAM ÇIKTILARININ EŞLEŞTİRMELERİ

İlahiyat Fakültesi Program Çıktıları (Güncel)

PC1. İlahiyat alanında tanımlanmış bir hedef doğrultusunda bir süreci çözümler ve tasarlar. (Beceri: Bilişsel-Uygulamalı)

PC2. İlahiyat alanında verileri çözümler, özel öğretim yöntemlerini uygular, sosyolojik ve psikolojik perspektif kazanır ve toplumsal olayları yorumlar. (Beceri: Bilişsel-Uygulamalı)

PC3. Eğitim uygulamaları için gerekli çağdaş teknikleri ve hesaplama araçlarını kullanır. (Beceri: Uygulamalı)

PC4. Eğitim uygulamalarında disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PC5. Eğitim uygulamalarında bağımsız davranır, inisiyatif kullanır ve yaratıcı davranış sergiler. (Yetkinlik: Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme)

PC6. Yaşam boyu öğrenme davranışı kazanır. (Yetkinlik: Öğrenme)

PC7. Sözlü ve yazılı iletişim becerileri kazanır. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

PC8. Mesleki ve etik sorumluluk anlayışı kazanır. (Yetkinlik: Alana Özgü)

PC9. Din ve değerlerle ilgili temel kavramları tanır. (Bilgi: Kuramsal-Olgusal)

PC10. Topluma hizmet bilinci oluşur. (Yetkinlik: İletişim ve Sosyal)

Dersin Adı: Kur'an'da Temel Kavramlar						Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
						OSD474	4	2	2	3
Ders Kazanımları / Program Çıktıları	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10
DK1. Kur'an semantiğinin temel ilkelerini ve anlam değişimlerini tanımlar.	3	2	2	-	-	4	-	-	5	-
DK2. İnanç ve ibadet kavramlarını Kur'an-Sünnet bütünlüğünde analiz eder.	4	4	2	-	3	4	3	-	5	-
DK3. Kur'an'ın ahlak ve sosyal hayat kavramlarını toplumsal meselelerle ilişkilendirir.	4	5	-	4	4	4	4	5	-	5
DK4. Din istismarı ve radikal söylemlere karşı eleştirel tutum geliştirir.	3	5	-	3	4	4	4	5	3	4
DK5. Farklı tefsir ekollerinin kavram yorumlarını objektif ve felsefi olarak değerlendirir.	3	4	-	4	3	5	3	4	4	-
DK6. Kur'an kavramlarını din hizmetleri ve toplumu aydınlatmada doğru bir dille kullanır.	4	4	4	4	5	3	5	5	-	5

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek

İlahiyat Fakültesi Disipline Özgü Çıktılar (Güncel)

- DÖÇ1.** Kur'an-ı Kerim bilgisine, doğru tilavet becerisine ve yeterli ezbere sahip olma.
- DÖÇ2.** Arapça temel kaynakları okuma ve anlama yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ3.** İtikat, ibadet, ahlak ve muamelata dair usul ve esasları kavrama ve dayandığı temelleri bilme.
- DÖÇ4.** Kur'an ve sünneti birlikte ve bütünlüklü bir yaklaşımla ele alma yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ5.** Zaman ve mekâna göre ortaya çıkan farklı dini yaklaşımları doğru anlama ve tutarlı değerlendirme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ6.** Din istismarı, şiddet, İslamofobi gibi dine ve topluma zararlı eğilimlere karşı söylem ve tutum geliştirebilme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ7.** Felsefi ve entelektüel bir tutumla farklı düşünce ve yorumları objektif olarak değerlendirme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ8.** Din ve düşüncede aslolanın ilke ve değerler olduğunu bilip kişi ve kurumları eleştirebilme becerisine sahip olma.
- DÖÇ9.** İlahiyat eğitiminin temelini oluşturduğu ilmi bir yaklaşım çerçevesinde din eğitimi ve din hizmetleri (dini danışmanlık ve rehberlik) verme yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ10.** Toplumun inanç, ibadet, ahlak, örf ve adetlerini İslam'ın temel kaynakları ışığında yorumlama ve toplumu aydınlatma yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ11.** Din hizmeti gerçekleştirirken bireyin psikolojik durumunu ve toplumun yapısını analiz etme becerisine ve buna uygun çözümler sunma yetkinliğine sahip olma.
- DÖÇ12.** İslam tarihi, kültürü ve sanatı hakkında temel ve bütüncül bilgilere sahip olma.
- DÖÇ13.** Sosyal bilimler kavram, konu, metot ve yöntem bilgisine sahip olma, ayrıca BAP TÜBİTAK vb. kapsamda hazırlanan proje çalışmalarını planlayacak ve yürütecek yetkinliğe sahip olma.

Dersin Adı: Kur'an'da Temel Kavramlar									Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	Kredi	AKTS
									OSD474	4	2	2	3
Ders Kazanımları/Disipline Özgü Çıktılar	DOÇ ₁	DOÇ ₂	DOÇ ₃	DOÇ ₄	DOÇ ₅	DOÇ ₆	DOÇ ₇	DOÇ ₈	DOÇ ₉	DOÇ ₁₀	DOÇ ₁₁	DOÇ ₁₂	DOÇ ₁₃
DK1. Kur'an semantiğinin temel ilkelerini ve anlam değişimlerini tanımlar.	3	4	5	4	3	2	2	2	2	3	-	3	4
DK2. İnanç ve ibadet kavramlarını Kur'an-Sünnet bütünlüğünde analiz eder.	4	5	5	5	4	3	3	4	3	4	2	2	3
DK3. Kur'an'ın ahlak ve sosyal hayat kavramlarını toplumsal meselelerle ilişkilendirir.	-	3	4	4	5	5	4	5	4	5	5	-	4
DK4. Din istismarı ve radikal söylemlere karşı eleştirel tutum geliştirir.	-	4	3	4	5	5	5	5	3	4	4	3	3
DK5. Farklı tefsir ekollerinin kavram yorumlarını objektif ve felsefi olarak değerlendirir.	2	3	4	4	5	4	5	5	4	5	3	4	4
DK6. Kur'an kavramlarını din hizmetleri ve toplumu aydınlatmada doğru bir dille kullanır.	3	3	4	4	3	4	3	3	5	5	5	3	4

KATKI DÜZEYİ				
1	2	3	4	5
Çok Düşük	Düşük	Orta	Yüksek	Çok Yüksek